



Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i underrättelseverksamheten

1. SAMMANFATTNING

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om hälsa, sexualliv och sexuell läggning i en gemensamt tillgänglig uppgiftssamling som rör kontraterrorism i Säkerhetspolisens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys. Granskningen har omfattat ett urval av personregistreringar och varit begränsad till frågan om det är absolut nödvändigt att behandla de känsliga personuppgifterna. Nämnden bedömer att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är lag-enlig i det avseendet.

2. BAKGRUND

2.1. Inledning

Den 4 maj 2022 beslutade nämnden att granska Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i en i förväg bestämd uppgiftssamling i myndighetens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys.

Granskningen har avsett Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om hälsa, sexualliv och sexuell läggning inom verksamhetsområdet kontraterrorism. Granskningen har varit begränsad till frågan om behandlingen av de känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för ändamålet med behandlingen.

2.2. Rättsliga utgångspunkter

En grundläggande förutsättning för att Säkerhetspolisen ska få behandla personuppgifter är att det är nödvändigt för att utföra någon av de uppgifter som anges i 2 kap. 1 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (SDL). Enligt paragrafen får personuppgifter t.ex. behandlas om det är nödvändigt för att förebygga, förhindra eller upptäcka terrorbrott.

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa,

sexuelliv eller sexuell läggning (känsliga personuppgifter) får som huvudregel inte behandlas (2 kap. 9 § första stycket SDL). Om uppgifter om en person behandlas får de dock kompletteras med känsliga personuppgifter när det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen (2 kap. 9 § andra stycket SDL). Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i uttrycket ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.¹

3. UTREDNINGEN

3.1 Genomförande

Den 16 och 22 juni 2022 genomfördes en inspektion vid Säkerhetspolisen. Sökningar gjordes i den aktuella uppgiftssamlingen på sökbegrepp i form av ord som kan avslöja känsliga personuppgifter om hälsa (exempelvis ”abort” och ”bipolär”), sexuelliv och sexuell läggning (exempelvis ”homosexuell” och ”heterosexuell”).

Elva dokument där sökningarna gav träff valdes ut för närmare granskning. I nio av dessa behandlades uppgifter om hälsa och i övriga två uppgifter om sexuelliv och sexuell läggning. Efter inspektionen har Säkerhetspolisen på nämndens begäran besvarat frågor rörande fyra av dokumenten. En sammanfattning av Säkerhetspolisens svar återges i avsnitt 3.3.

3.2 Nämndens iakttagelser

Exempel 1 avser en registrering där det anges att en person försökt tvinga sin gravida flickvän att göra abort.

Exempel 2 avser en registrering där det anges att en persons förälder är döende i cancer.

Exempel 3 avser en registrering där det anges att en person var gravid.

Exempel 4 avser en registrering där det anges att en person trots sitt handikapp och behov av assistans varit aktieägare och uppburit lön från ett företag.

3.3 Säkerhetspolisens svar

I sitt remissvar har Säkerhetspolisen motiverat varför uppgifterna är absolut nödvändiga för ändamålet med behandlingen. Bland annat har myndigheten motiverat registreringar av känsliga personuppgifter enligt följande.

¹ Prop. 2018/19:163 s. 225.

Den känsliga personuppgiften i exempel 1 är absolut nödvändig för att få en korrekt bild av den beskrivna situationen och för att Säkerhetspolisen ska kunna göra en bedömning av personens avsikt och förmåga.

Den känsliga personuppgiften om hälsa i exempel 2 anger omständigheter kring en persons familj och resor. Uppgiften är absolut nödvändig för att klargöra den fullständiga underrättelsebilden av personen eftersom den utgör ett komplement till övriga uppgifter som finns om personen.

Exempel 3 avser uppgifter som finns i ett ärende gällande allvarlig brottslighet. Den känsliga personuppgiften om att en person är gravid är absolut nödvändig för att bedöma när i tiden vissa händelser inträffade och för att klargöra den fullständiga underrättelsebilden av personen. Uppgiften om hälsa utgör även en del av en pusselläggning för att utreda misstänkt terrorbrottslighet.

Uppgifterna i exempel 4 avser en person som är delägare och tidigare styrelseledamot i ett företag som kan kopplas till grov organiserad brottslighet. Personer som är involverade i företaget misstänks för terrorism, alternativt har kopplingar till personer som Säkerhetspolisen bedömt som misstänkta för terrorism. Den känsliga personuppgiften utgör kompletterande information som är absolut nödvändig att behandla för att klargöra den fullständiga underrättelsebilden.

4. NÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden bedömer, efter erhållna svar och förtydliganden från Säkerhetspolisen, att de granskade känsliga personuppgifterna är absolut nödvändiga för ändamålet med behandlingen. Behandlingen är därmed lagenlig i det avseendet.

5. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Barbro Thorblad, Anti Avsan, Matheus Enholm, Eva Flyborg, Christina Linderholm, Olle Sandahl och Björn von Sydow (enhälligt).

Föredragande: Lori Flodmark

Expedition till:

Säkerhetspolisen, Rättsenheten (dnr 2022-22131-2)

Kopia för kännedom till:

Integritetsskyddsmyndigheten